

30. državni festival
Turizmu pomaga lastna glava
»Zeleni turizem«

Pikina zelena avantura

OSNOVNA ŠOLA MIHE PINTARJA TOLEDA

Kidričeva 21

3320 Velenje

NASLOV: Pikina zelena avantura

Tabela 1: Avtorji turistične naloge:

	IME IN PRIIMEK	RAZRED
1.	Miha Kočever	8. A
2.	Kaja Confidenti	8. A
3.	Monika Vertačnik	8. A
4.	Lea Krajnc	8. A
5.	Lucija Zagruševcem	8. A
6.	Urh Špital	8. A
7.	Klara Moškon Fece	7. B
8.	Tina Smonkar	7. B
9.	Nina Kovačević	7. B
10.	Sara Zager	9. A

Mentorice naloge: ga. Jožica Apšner, ga. Irena Voh, ga. Klauđija Vidak

Šola: OŠ Mihe Pintarja Toleda

Lektorica: Irena Voh

Nalogo so izdelali učenci geografskega krožka na OŠ Mihe Pintarja Toleda in učenci izbirnega predmeta turistična vzgoja.

Arhiviranje naloge:

Nalogo si je možno izposoditi v knjižnici OŠ Mihe Pintarja Toleda, lahko pa jo dobite tudi pri mentorici geografskega krožka ge. Jožici Apšner.

POVZETEK

Naša šola, OŠ Mihe Pintarja Toleda, se nahaja v mladem in zelenem mestu Velenje. Mesto Velenje je zraslo na temeljih rudarstva in industrije, vendar je mesto, ki danes slovi kot zeleno mesto in gostom ponuja s svojo svežino ter urejenostjo široko paleto možnosti za kvalitetno preživljanje prostega časa. Zaradi poudarka na ohranjanju kulturne dediščine mesta, velikih zelenic, mogočnih dreves in urejene okolice se mesto velikokrat ponaša z imeni, kot so mesto v parku, mesto zelenja in mesto s številnimi s soncem obsijanimi dnevi.

Pri izbiri lokacije smo imeli kar nekaj težav. Prva ideja so bila jezera v dolini, ki so bila včasih močno ekološko obremenjena, danes pa našim gostom ponujajo široko okolju prijazno ponudbo.

Pri iskanju zanimive zelene poti smo pregledali tudi ponudbo ekokmetij in ekomuzejev in kmalu odkrili, da se na obrobju MO Velenje, v naselju Vinska Gora, nahajata ekomuzej Grilova domačija in domačija Lamperček. Ta nas je navdušila že po ogledu spletnih strani, nihče od nas pa je še ni obiskal. Tudi Grilovo domačijo je od vseh nas, desetih »turistov«, obiskala samo ena avtorica, in ko smo izvedli anketo med sošolci, smo ugotovili, da omenjeno območje zelo slabo poznamo. Tako je padla odločitev, da raziščemo zeleno ponudbo naselja Vinska Gora in pripravimo turistični produkt, ki bo namenjen spoznavanju omenjene pokrajine.

Naš produkt se bo izvajal v času Pikinega festivala, in sicer kot dodatna ponudba festivala. Lahko pa se bo izvajal tudi izven festivala. Glavna animatorka in vodička poti bo Pika Nogavička, ki bo učence popeljala na pohod, pri katerem ne bo manjkalo zanimivih Pikinih vragolij in dogodivščin, hkrati pa bodo učenci dobili stik z naravo in kulturno dediščino kraja. Peš se bodo sprehodili do domačije Lamperček, kjer jih bo čakalo srečanje z damjaki, jeleni, mufloni, zabavne igre na velikem travniku in Pikin piknik. Sledila bo pot do Volkovih mlinov, kjer si bodo zmleli moko in se z zemljevidom v roki odpravili proti Grilovi domačiji spoznavat zelišča, si izdelat zeliščno knjižico in seveda speč čisto prave Pikine »čalapinke«.

KAZALO

1	UVOD	4
1.1	PREDSTAVITEV POJMA ZELENİ TURIZEM	5
1.2	»ZELENA DEJSTVA« NAŠE TURISTIČNE PONUDBE	5
1.3	UPORABLJENE METODOLOGIJE PRI RAZISKAVI	5
2	ZASNOVA POTI	6
2.1	NAŠA IZBRANA ZELENA POT – VINSKA GORA	6
2.2	PIKA – ZAŠČITNI ZNAK MO VELENJE IN NAŠEGA PRODUKTA	7
3	PREDSTAVITEV PRODUKTA	8
3.1	CELOSTNI NARAVOSLOVNI DAN – PIKINA ZELENA AVANTURA	8
3.1.1	DELAVNICE NA NARAVOSLOVNEM DNEVU	12
3.1.2	PIKINE VRAGOLIJE MED POTJO	14
3.2	NARAVOSLOVNO-KULTURNI DAN V SKLOPU PIKINEGA FESTIVALA – PIKINA ZELENA AVANTURA	15
3.3	ZELENA AVANTURA PO VINSKI GORI	15
3.4	PREVOZI	16
3.5	FINANČNI NAČRT	18
3.6	TRŽENJE TURISTIČNEGA PRODUKTA	18
3.7	OPERATIVNI NAČRT NAŠEGA PRODUKTA	19
3.8	PREDNOSTI IN SLABOSTI NAŠEGA PRODUKTA	21
3.9	RAZDELITEV VLOG NA STOJNICI	21
4	ZAKLJUČEK	22
5	VIRI IN LITERATURA	23

KAZALO SLIK

Slika 1:	Vinska Gora	6
Slika 2:	Že mogočna vrata ob vhodu v domačijo Lamperček povedo, kaj se skriva za njimi.	9
Slika 3:	Pod kozolcem domačije Lamperček	9
Slika 4:	Vovkov mlin (Vir: http://www.slovenia.info/)	10
Slika 5:	Grilova domačija (http://www.velenje-tourism.si)	11
Slika 6:	Zeliščni vrt na Grilovi domačiji (Vir: http://www.mojalbum.com/tdsmartnoobpaki/)	11
Slika 7:	Naš obisk domačije Lamperček in spoznavanje bioloških ostankov divjadi	13
Slika 8:	Lokale	16
Slika 9:	Bicy postajališče	17

1 UVOD

Učenci turističnega krožka smo s turistično nalogo na temo Zeleni turizem izdelali turistični proizvod in ga želimo na gostoljuben način ponuditi mladim turistom ter ga tudi tržiti. Naši prvi gostje bodo kar učenci naše šole, ki jih bo naša glavna junakinja Pika Nogavička popeljala v Vinsko Goro na ogled domačije Lamperček, Grilove domačije in Vovkovih mlinov. Pika bo goste med potjo presenetila s kakšno vragolijo, hkrati pa bodo dobili stik z naravo in kulturno dediščino kraja.

Hej, s Piko Nogavičko
v Vinsko Goro odpeljite se!
Tam bo z'lo zabavno
za vse, ki pridete.

K Lamperčku najprej gremo,
da jelene lepe vidimo,
potem na piknik gremo
in se z'lo zabavamo.

K Vovkovemu mlinu
se potem bomo odpravili,
zmleli bomo moko
in testo zamesili.

Šli bomo še h Grilu,
kjer je super ekomuzej,
spoznaval' bomo čaje
pa »čalapink« pojedli kej.

1.1 PREDSTAVITEV POJMA ZELENİ TURIZEM

Zeleni turizem ima več sopomenk, in sicer trajnostni turizem, ekoturizem, odgovorni turizem ali etični turizem. Zeleni turizem zaobjema vse poglede trajnostnega razvoja, ki temelji na štirih osnovnih principih: okoljskem, družbenem, gospodarskem in podnebnem. Zeleni turizem skrbi za ljudi in okolje, v katerem živijo, ter lokalno gospodarstvo in obiskovalce. Zeleni oz. trajnostni razvoj pomeni uravnoteženost in ohranjanje narave, zadovoljuje potrebe turistov, okolja, gospodarstva in lokalnega prebivalstva.

1.2 »ZELENA DEJSTVA« NAŠE TURISTIČNE PONUDBE

- poudarek na kakovostnem programu in zdravem načinu življenja
- gostom ponuditi hrano, ki prihaja z lokalnih območij ter izključno domače in ekološko pridelane izdelke
- spoznavanje lokalne okolice
- gostom ponuditi spoznavanje življenja divjadi na domačiji Lamperček;
- uporaba javnih prevozov, brezplačnega »lokalca« in kolesarjenja s kolesi »bicy« ali gorskimi kolesi, ki si jih gostje lahko izposodijo na TIC Velenje
- izvedba delavnic s poudarkom na zelenem turizmu
- propagandni material na ekološkem papirju

1.3 UPORABLJENE METODOLOGIJE PRI RAZISKAVI

Pri raziskavi smo uporabljali metode primarne in sekundarne raziskave.

PRIMARNA RAZISKAVA pomeni, da podatke pridobivamo namensko za raziskavo trga. Prevladovale so: metoda anketiranja in intervju oziroma dopisovanje s kontaktnimi osebami.

Prve podatke o turizmu in zelenem turizmu v dolini smo poiskali na TIC Velenje, kjer smo z go. Marijo Berložnik že osnovali grob načrt naše poti. Sledil je ogled domačije Lamperček in intervju z g. Ervinom Drevom.

Produkt smo predstavili tudi ge. Mojci Ževart, direktorici Muzeja Velenje, in se dogovorili za skupno sodelovanje pri ogledu in aktivnostih na Grilovi domačiji.

Glede na to, da je naša junakinja Pika Nogavička, smo seveda opravili razgovor tudi z go. Barbaro Pokorny, direktorico Pikinega festivala, ki je našo idejo podprla in nam podala tudi nekaj nasvetov pri izvedbi.

SEKUNDARNA RAZISKAVA: pregledali smo razne knjige in spletne strani o zelenem turizmu ter o ekološko pridelani hrani v naši okolici.

2 ZASNOVA POTI

2.1 NAŠA IZBRANA ZELENA POT – VINSKA GORA

Pobočje Lipja in Vinske Gore je bilo do konca 19. stoletja znano po vinogradih in pridelovanju vina, kar se kaže že v imenu pobočja. Za vinogradništvo je primerna tudi geografska lega, saj je pobočje obrnjeno proti jugu in je tudi primernegega naklona. Kljub ugodni legi pa je ta okoliš konec 19. stoletja prizadela trtna uš, ki je iz teh krajev izrinila vinograde, prebivalce pa prisilila v prestrukturiranje v druge kmetijske dejavnosti. Večina prebivalcev se je tako začela ukvarjati s kmetijstvom in sadjarstvom, ponekod tudi s čebelarstvom. Zaradi sorazmerno majhnih kmetijskih površin so tako tukaj nastale domačije manjših kmetov, kjer so redili le nekaj glav živine za lastne potrebe. Družine na tem območju so bile maloštevilne, vse pa so imele zelo malo obdelovalne površine in nič ali skoraj nič gozda. (Vir: <http://ks-velenje.si/vinskagora/>)

Slika 1: Vinska Gora

V naselju Vinska Gora že 22 let uspešno deluje turistično društvo. V zadnjih letih je njihova osnovna dejavnost spodbujanje turistične ponudbe v kraju, zato razpisujejo in organizirajo izlete po Vinski Gori, svojo ponudbo predstavljajo na sejnih in spletni strani, skrbijo za turistični podmladek, organizirajo številne prireditve in se aktivno udeležujejo drugih v MO Velenje.

Tudi izvedba našega produkta bo potekala v sodelovanju s TD Vinska Gora. Z g. Francem Špeglom smo dogovorjeni, da nas konec meseca februarja oz. v začetku marca, ko bomo snemali reklamni spot, popelje po omenjenem območju.

2.2 PIKA – ZAŠČITNI ZNAK MO VELENJE IN NAŠEGA PRODUKTA

Po sprejemu odločitve, da bo naš turistični produkt usmerjen na območje Vinske Gore, smo pričeli z iskanjem idej, kdo naj bo naša maskota, naš animator in turistični vodnik. Odločitev za Piko je bila soglasna. Vsi jo poznamo in vsi jo imamo radi. Pika je že zdaj verjetno največji promotor našega mesta.

V mesecu septembru ulice Velenja preplavijo Pike Nogavičke in gusarji, obcestne oznake dopolnijo velikanski rumeni gumbi, ob Velenjskem jezeru zraste Pikino mesto z vilo Čira-Čara in največja zabava v mestu se prične. Verjetno ga ni Velenjčana, ki ne bi vsaj enkrat obiskal festivala in užival v delavnicah, predstavah in vragolijah Pike Nogavičke. Tudi mi, »najstarejši« na šoli, popoldan z veseljem zavijemo na ogled Pike, v dopoldanskem času pa zavidamo »ta malim«, ki jim pouk odpade, ker odidejo na Pikine delavnice in v Pikino gledališče. Zato smo se odločili, da bi naš turistični produkt lahko v tednu Pike Nogavičke ponudili tudi učencem višjih razredov, in sicer kot naravoslovni, kulturni, lahko pa tudi športni dan.

3 PREDSTAVITEV PRODUKTA

Naš produkt se bo izvajal v času Pikinega festivala, in sicer kot dodatna ponudba festivala. Lahko pa se bo izvajal tudi izven festivala, spomladi, poleti ali jeseni. Produkt bo izveden kot pohod, pri katerem bodo gostje aktivno preživljali prosti čas v stiku z naravo. Naša želja je, da gostje naravo začutijo in v miru doživijo lepote pokrajine. Na domačiji Lamperček bodo gostje dobili stik z živalmi. Prijazni lastniki bodo pripravili srečanje z damjaki, jeleni in mufloni. Gostje si bodo živali lahko ogledali od blizu, ogledali pa si bodo lahko tudi zanimivo lovsko sobo. Na velikem travniku ob domačiji Lamperček bodo poleg zelenega lahko začutili še aktivni turizem ali pa uživali ob domačih dobrotah pod kozolcem. Od domačije Lamperček nas bo pot vodila po čudoviti dolini mlinov in ustavili se bomo pri edinem delujočem mlinu v MO Velenje, to je Vovkovem mlinu. Tam si bodo gostje lahko zmleli moko in se s Piko odpravili proti Grilovi domačiji spoznavat zelišča, si izdelat zeliščno knjižico in si speč palačinke iz sveže zmlete moke.

Glede na potrebe posameznih skupin, ki bi nas obiskale izven Pikinega festivala, smo pripravljene naš produkt prilagoditi posamezni skupini. Za bolj kakovostno izvedbo pa bi vključili tudi poznavalce določenih področij. V primeru skupine odraslih ali upokojujencev bi Pikino vodenje prevzel član TD Vinska Gora g. Franc Špegel, ki je domačin in zelo dobro pozna vse kotičke Vinske Gore ter že sedaj opravlja vodenja po omenjenem območju.

3.1 CELOSTNI NARAVOSLOVNI DAN – PIKINA ZELENA AVANTURA

Pot se bo pričela pri gostišču Hren, v centru Vinske Gore, ob glavni cesti Arja vas–Velenje. Učenci, ki prihajajo iz MO Velenje, se bodo lahko do točke brezplačno pripeljali z »lokalcem«. Tukaj bo učence pričakala Pika Nogavička, ki bo njihova vodnica in animatorka med dopoldnevom. Učencem se bo predstavila, jih pozdravila in podala osnovna navodila glede poteka naravoslovnega dne in Pikinih pravil, ki bodo tisti dan veljala. Skupaj se bodo odpravili do prve postaje, to je **domačije Lamperček**, ki je od izhodiščne točke oddaljena dva kilometra.

Domačija Lamperček gostom ponuja lepo doživetje v pristni naravi, ogled divjadi, etnološkega in lovskega muzeja ter tudi delovanje starega mlina. Po vseh teh ogledih pa goste še odlično pogostijo.

Domačija Lamperček leži na meji dveh sosednjih občin Dobrne in Velenja. Prihod na kmetijo zaznamujeta mogočna stara lipa in kovana vrata z lovskimi motivi. Za obiskovalce je urejeno tudi veliko parkirišče ob cesti. Obora divjadi je postavljena na 14 hektarih in je danes dom več kot 140 jelenom, košutam, damjakom in muflonom. Kmetijo sestavljajo stara kmečka hiša, gospodarsko poslopje, stari mlin, dva stara kozolca in drugi spremljajoči objekti. Največja posebnost kmetije je domačnost in neposreden stik obiskovalca z naravo in živalmi, ki jih je možno hraniti ter mirno opazovati med pogovorom ali malico. Živali neguje celotna družina, a te niso glavna in edina skrb. Veliko časa in pozornosti namenjajo tudi svojim gostom. Prvi

gostje so pred leti začeli k njim zahajati naključno in se navduševali nad ohranjenostjo kmetije ter lepotami narave in divjadi. Veliko od teh jih je zdaj njihovih rednih obiskovalcev, ki na kmetijo vodijo tudi svoje prijatelje. Za popestritev kmetije malčkom imajo tudi otroško igrišče pa tudi otroški direndaj, kjer spoznajo veliko zanimivih reči. Domačija je pristna in naravna, zato jo obiskuje veliko ljudi. Pomembna jim je tudi skrb za okolje, zato so pri obnovi domačije skrbno uporabili naravne materiale in imajo okolju prijazen sistem ogrevanja zemlja zrak.

Slika 2: Že mogočna vrata ob vhodu v domačijo Lamperček povedo, kaj se skriva za njimi.

Slika 3: Pod kozolcem domačije Lamperček

Domačijo nam bodo najprej prijazno razkazali, Pika pa bo izvedla tudi delavnico »PIKA SPOZNAVA ŽIVALI«. Po izvedeni delavnici bo čas za malico in Pikin piknik. Na domačiji nam bodo pripravili košarico in naša malica bo potekala na travniku domačije, vse dobrote v košarici pa bodo lokalno pridelane.

Od domačije Lamperček bomo pot nadaljevali do edinega še delujočega mlina v MO Velenje, to je **Vovkovega mlina**. Prehodili bomo dober kilometer in se med potjo naučili kakšno Pikino pesem ter ušpičili kakšno Pikino vragolijo.

Vovkov mlin stoji na desnem bregu potoka Temnjaški vrec. Njegova starost je ocenjena na približno 450 let. Mlin je imel v svoji zgodovini pomembno vlogo za širšo okolico kraja. Domačini so mu dolgo pravili tudi grajski mlin, saj se je v mlinu mlelo za grajsko gospodo iz bližnjega Kačjega gradu. Po potresu v 18. stoletju, ko se je grad porušil, pa se je mlelo za potrebe gospode iz Novega gradu in bogate okoliške kmete. Mlin je večinoma lesen in ima še ohranjene stope, ki so prava redkost pri nas, saj je poleg teh samo še en tak primerek v Sloveniji. (Vir: www.slovenia.info)

Slika 4: Vovkov mlin (Vir: <http://www.slovenia.info/>)

Lastnik mlina nam bo po predhodnem dogovoru pokazal tudi njegovo notranjost in nam pokazal, kako mlin deluje. Preden se bodo učenci od mlinarja poslovili, pa si bodo zmleli še čisto svežo pirino moko in se z njo odpravili naprej. Seveda bomo obiskovalce še seznanili o pomenu in kupovanju lokalno pridelane in predelane hrane. Učenci moke verjetno ne bodo kupovali, je bodo pa zagotovo veseli odrasli spremljevalci naše skupine.

Pot bomo nadaljevali skozi zanimivo vasico Janškovo selo, do cerkve sv. Janeza Krstnika in naprej do Grilove domačije v Lipju.

Grilova domačija je v ekomuzej preurejena stara viničarija na nekdanj vinorodnem pobočju Lipja pri Velenju. Domačija obsega hišo s črno kuhinjo, zelenjavni in zeliščni vrt, čebelnjak, vinograd in sadovnjak.

Slika 5: Grilova domačija (<http://www.velenje-tourism.si>)

Grilova domačija v Lipju pri Velenju ima status kulturnega spomenika lokalnega pomena. Domačija obsega hišo in gospodarsko poslopje. Poleg hiše je še vodnjak, ob hiši pa je manjši zelenjavni vrt, na katerem so gospodinje pridelale zelenjavo za svojo družino. Hiša je potisnjena v breg, vrhkletna, delno lesena in delno zidana stavba. Kletnemu delu je namenjenega zelo veliko prostora, kar tudi dokazuje njen prvotni namen. Strop kleti je lesen in ga podpira mogočna hrastova lega, ki poteka čez celotno širino hiše. Nad kletjo je bivalni del hiše z vežo, črno kuhinjo, »hišo« in »štiblcem«.

Slika 6: Zeliščni vrt na Grilovi domačiji (Vir: <http://www.mojalbum.com/tdsmartnoobpaki/>)

Spoznali in raziskovali bomo Grilovo domačijo, pokukali na zeliščni vrt in v čebelnjak. Na domačiji bo potekala delavnica »**PIKA SPOZNAVA ZELIŠČA**«, in ker jih tudi Pika ne pozna ravno dobro, nam bo zelišča predstavila članica Društva zeliščarjev Velenje. Svoje znanje pa bodo učenci preverili tudi pri reševanju delovnega lista.

Po ogledu in delavnici pa se nam bo prilegla Pikina malica. To bo Pikina »čalapinka«, narejena iz domače pirine moke, ki jo bomo zmleli v Volkovem mlinu, namazana z domačo marmelado, zraven pa bomo popili zeliščni čaj.

Na parkirnem prostoru Grilove domačije bo učence pričakal avtobus in sledilo bo slovo od Pike ter nepozabne zelene dogodivščine.

3.1.1 DELAVNICE NA NARAVOSLOVNEM DNEVU

A) DELAVNICA »PIKA SPOZNAVA ZELIŠČA«

Glavni cilji programa so:

- učenci spoznajo rastlinski svet v njegovem razvoju in spreminjanju ter razvijajo odgovoren in skrben odnos do narave;
- pridobijo osebno izkušnjo o izvoru hrane, vključevanju zelišč v zdravo, lokalno pridelano hrano ter o možnostih ohranjanja zdravja po naravni poti.

Delavnica temelji na neposredni izkušnji čutnega zaznavanja in doživljanja zelišč na odprtem. Program delavnice je sestavljen tako, da so v proces spoznavanja in nadgrajevanja znanja o zeliščih vključena naslednja otrokova čutila: vonj, okus, vid, dotik. Otrokom omogočimo doživljanje zelišč, saj so le-ti aktivni udeleženci in v veliki meri tudi soustvarjalci.

Udeleženci spoznajo ključna lokalna zelišča in začimbe, kot so: meta, melisa, žajbelj, peteršilj, origano, drobnjak, majaron, bazilika, rožmarin, šetraj ...

Aktivnosti:

- opazovanje in vonjanje svežih in suhih zelišč;
- iskanje obravnavanih zelišč na zeliščnem vrtu;
- izdelava knjižice Pikina zelišča in začimbe;
- zeliščna igrica.

Aktivnosti bodo prilagojene glede na starost otrok.

B) DELAVNICA »PIKA SPOZNAVA ŽIVALI«

Delavnica se izvaja na domačiji Lamperček, kjer si učenci ogledajo obore divjadi, kmetijo, lovski in etnološki muzej. Aktivnosti se izvedejo odvisno od starosti otrok.

Glavni cilji programa so:

- učenci spoznajo živalski svet v obravnavanem okolju in razvijajo odgovoren in skrben odnos do narave;
- spoznajo življenje divjadi in kako je prilagojena na naravno okolje;
- pridobijo osebno izkušnjo o izvoru hrane, pomenu lokalno pridelane hrane.

Delavnica temelji na neposredni izkušnji čutnega zaznavanja in doživljanja živali iz okolice. Otrokom omogoča pristno doživljanje divjadi.

Aktivnosti:

- spoznavanje življenja divjadi;
- opazovanje in hranjenje preko 140 divjadi;
- spoznavanje in ogled bioloških materialov s poudarkom na divjadi (lobanje, rogovje, kože, perje ...);
- risanje živali ali drugih motivov, ki jih nudi lepa okolica;
- zabavni kviz in reševanje učnih listov, s pomočjo katerih nadgradijo pridobljeno znanje o živalih.

Slika 7: Naš obisk domačije Lamperček in spoznavanje bioloških ostankov divjadi

3.1.2 PIKINE VRAGOLIJE MED POTJO

Pika je lik, s katerim si vsak otrok daje duška in sanja o njeni moči. Vlada z dobrimi nameni in jo je eno samo veselje, ki ga deli naokoli. Tudi naša Pika bo takšna, nagajiva in iskriva. Vsakdanji dogodek zna spremeniti v neverjetno dogodivščino, zato tudi našim udeležencem nikoli ne bo dolgčas.

- Pika spleza na drevo, to zmorem tudi jaz
- Zadani sovražnika

Na naši poti nas začnejo napadati sovražniki, vsi se skrijemo in s skupnimi močmi premagamo tri »okamenele sovražnike« – drevesa z metanjem storžev v naše sovražnike. Na PIKA – POKA ZDAJ se igra prične.

- Pika išče zaklad

Učenci dobijo zemljevid poti, sami pa s pomočjo Pikinih namigov ugotovijo, kam morajo pot nadaljevati. Pot jih ne vodi vedno po cesti, ampak Pika ubere tudi kakšno bližnjico po travniku ali ovinek po gozdu. Na cilju, na Grilovi domačiji, jih čaka zaklad.

- Lovljenje na travniku pri domačiji Lamperček

»Pika Nogavička ima rdeča lička, nasek pa rumen, ti pa pojdeš ven.«

Po Pikini izštevanki je eden izmed igralcev izbran, da lovi druge igralce, ki se mu seveda izmikajo. Ko se koga dotakne, mora ta loviti naprej, le da se mora z roko držati za tisti del telesa, kamor se ga je lovec dotaknil. Z drugo, prosto roko pa se skuša dotakniti naslednjega igralca. Vsi igralci, ki se jih je lovec dotaknil, lovijo naprej.

- Uganke o zeliščih, divjadi ...

Glej no, glej! Torej, prava Pika ima dve različni nogavici, prevelike čevlje in prekratko obleko. Nos kot krompirček, pegice in dve štrleči kitki. Ampak, kakšna natanko je njena barva las? Kot katera zelenjava?

Aktivnosti bodo prilagojene glede na starost otrok.

3.2 NARAVOSLOVNO-KULTURNI DAN V SKLOPU PIKINEGA FESTIVALA – PIKINA ZELENA AVANTURA

Naravoslovni dan se lahko izvede tudi z ogledom samo Grilove domačije ali samo domačije Lamperček in Vovkovih mlinov, nato pa gostje nadaljujejo pot do Pikinega mesta ob Velenjskem jezeru. Ogled z eno delavnico bi trajal od 8. ure do 9.15, nato bi pot nadaljevali na Pikino glavno prizorišče ali pa bi si domačije pogledali ob povratku iz Pikinih delavnic.

Pika bi tako pričakala goste na dogovorjeni točki in jih spremljala med celotnim dopoldnevom.

3.3 ZELENA AVANTURA PO VINSKI GORI

Naš produkt se lahko izvede tudi za ostale skupine, ki jim Pika ni tako blizu in jim njene vragolije morda ne bi toliko ustrezale. V tem primeru bi vodenje prevzel g. Franc Špegel in tudi aktivnosti bi se prilagodile skupini.

Na pot se lahko odpravijo skupine tudi individualno, na primer družine, le da se morajo sami dogovarjati za ogled vseh treh točk, saj obe domačiji in mlin niso odprti vse dni v letu.

3.4 PREVOZI

V primeru, da se gostje pripeljejo od drugod, lahko avtobus parkira v Vinski Gori pri gostišču Hren. Če se gostje odpravijo iz Velenja, pa jim ponujamo različne prevoze:

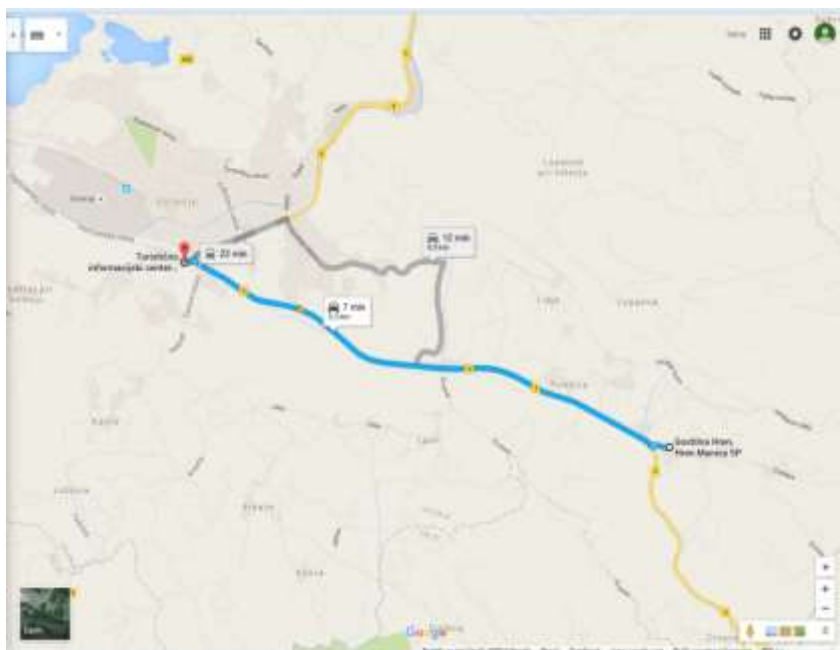
- **Lokalc** je brezplačna storitev javnega prevoza v Mestni občini Velenje, ki jo izvajamo s posebnimi avtobusi rumene barve. Avtobusi Lokalc stojijo na postajališčih na vsakih 15 minut, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa vsako uro. Mestni potniški promet obratuje od 6. do 20. ure. Z lokalcem se lahko naši udeleženci brezplačno zapeljejo do Vinske Gore, kjer začnejo našo pot.

Slika 8: Lokalc

- **Avto**

Gostje se lahko do omenjenega parkirišča pripeljejo z avtomobilom in krožno pot nadaljujejo peš. Velik parkirni prostor je tudi pri Grilovi domačiji, če je vrstni red ogledov obraten.

Slika 9: Zemljevid poti

➤ Kolesarjenje

Turistično društvo Vinska Gora je že pripravilo dve kolesarski poti po omenjenem območju. Za omenjeni poti lahko na TIC Velenje prejmete zloženko z nazornim navodilom poti. Kolesarski poti nudita čudovite poglede na naravne in kulturne znamenitosti, hkrati pa od udeležencev pričakujeta polno mero lastne odgovornosti. Obe poti: Vinskogorska – zelena V7 in Šentjanška – rdeča v-VG1 nas popeljeta mimo naših točk – Grilove domačije, domačije Lamperček in Vovkovih mlinov. Družinam bi svetovali Vinskogorsko zeleno pot V7, ki je srednje zahtevna pot, dolžina pa je 23 kilometrov.

Na voljo je kolesarjenje s kolesi bicy. Omogoča izposojlo kolesa za uporabo v mestnem okolju, do 14 ur na teden za uporabnika. Izposojeno kolo se lahko vrne na katerikoli postaji oziroma prostem stojalu sistema BICY. Za uporabo sistema BICY je potrebna osebna registracija uporabnika. Gostje pa si lahko izposodijo tudi gorska kolesa, ki bodo za to pot primernejša. Registracija se lahko opravi na Turistično-informacijskem centru Velenje (TIC Velenje), klicni center: 080 19 61.

Slika 10: Bicy postajališče

3.5 FINANČNI NAČRT

- Domačija Lamperček – ogled in priprava piknik košarice 2,5 € na učenca, 6 € s sendvičem in vinom za odrasle (za odrasle je cena višja zaradi drugačne ponudbe prehrane)
- Volkovi mlini – 1 €
- Grilova domačija – 1,5 € učenci, 2 € odrasli
- Pikino vodenje in delavnice – 3 € za učence
- Organizirano vodenje za skupino odraslih preko lokalnega vodiča, okvirno 50 € za skupino

SKUPAJ:

- **ZA UČENCE** 7,5 €
- **ZA ODRASLE** 9 € + lokalno vodenje (ni Pikinega vodenja in delavnic)

3.6 TRŽENJE TURISTIČNEGA PRODUKTA

Za promocijo prireditve bomo sodelovali s TIC Velenje, Festivalom Velenje, Muzejem Velenje in TD Vinska Gora.

Turistični produkt želimo predstaviti tudi ravnateljem velenjskih osnovnih šol, saj smo mnenja, da to območje MO Velenje, kljub njenim lepotam in zanimivostim, učenci v Šaleški dolini zelo slabo poznajo. Ravnatelji bi ga lahko ponudili učencem druge in tretje triade, ki se Pikinih delavnic ne udeležujejo več, vendar lahko utrip festivala z našim produktom vseeno začutijo na malo drugačen, zelen in poučen način.

V mesecu septembru bomo naš produkt predstavili na VTV v jutranji oddaji. Reklamna obvestila pa bomo posredovali tudi na Radio Velenje in Moj radio.

Konec februarja oz. na začetku marca bomo posneli tudi reklamni spot Pikina zelena avantura, ki si ga bodo gostje lahko ogledali tudi na naši turistični tržnici v Mercator centru Velenje. Poslužili se bomo tudi mobilnega marketinga, preko QR kode si boste naš reklamni spot lahko ogledali tudi na drugih lokacijah, npr. TIC Velenje, naše zloženke ...

S promocijo turističnega produkta si želimo doseči dober obisk.

3.7 OPERATIVNI NAČRT NAŠEGA PRODUKTA

1) Ime organizacije: **OŠ Mihe Pintarja Toleda**

2) Naslov dogodka:

»Pikina zelena avantura«

3) Potencialni partnerji pri izvedbi dogodka:

- TIC Velenje
- TD Vinska Gora
- Festival Velenje
- Muzej Velenje
- Društvo zeliščarjev Velenje
- Domačija Lamperček
- Vovkov mlin

4) Terminalska izvedba:

- Poletni čas
- Čas Pikinega festivala

5) Lokacija:

- Grilova domačija
- Domačija Lamperček
- Dolina mlinov – Vovkov mlin

6) Pridobivanje finančnih sredstev:

MO Velenje

7) Priprave na dogodek:

❖ Priprava promocijskega materiala

- Odgovoren organizacijski tim
- Priprava zloženek
- Snemanje spota (dogovorjeno konec meseca februarja oz. začetek marca)

❖ Priprava terena v dogovoru s sodelavci

- Dogovor z Muzejem Velenje za odprtje in vodenje na Grilovi domačiji in z lastnikom domačije Lamperček ter Vovkovega mlina
- Dogovor s strokovnjaki s posameznega področja, odvisno od skupine (Franc Špegel, Marija Berložnik)

❖ Usklajevanje termina z naročniki naše storitve

- ❖ Spremljanje vremenske napovedi
- ❖ Koordinacija vseh sodelujočih
- Organizacijski tim (vseh 10 učencev avtorjev naloge)
- Turistični vodič na Grilovi domačiji
- Ervin Drev (domačija Lamperček)
- Društvo zeliščarjev Velenje – Zvonko Skrt (drustvo.zeliscarjev.velenje@gmail.com)
- TIC Velenje in turistično vodičko Marijo Brložnik
- Učenci izbirnega predmeta sodobna priprava hrane
- Učenci krožka »gredice«
- ❖ Priprava materiala, potrebnega za izvedbo
- Odgovoren organizacijski tim
- Priprava kostuma Pika Nogavička
- Priprava materiala za delavnice

8. Obveščanje

- Lokalni časopis Naš čas
- Lokalne radijske postaje Radio Velenje in Moj radio
- Lokalna televizija VTV

9. Finančni načrt

Prvi dogodek bo izpeljan s finančno podporo OŠ Mihe Pintarja Toleda, del stroškov bodo krili učenci (vstopnine).

- Cena na učenca 7,5 €

3.8 PREDNOSTI IN SLABOSTI NAŠEGA PRODUKTA

PREDNOSTI:

- ohranjanje naravne in kulturne dediščine;
- spoznavanje živalskega sveta v obravnavanem okolju in razvijanje odgovornega in skrbnega odnosa do narave;
- ponudba hrane, ki prihaja z lokalnih območij ter izključno domače in ekološko pridelane izdelke;
- domačija Lamperček je že »zeleno usmerjena« in urejena za razvoj dopolnilne dejavnosti izobraževanja na kmetiji;
- Grilova domačija – ekomuzej;
- iz Velenja do Vinske Gore je omogočen brezplačen avtobus, izposoja koles za kolesarjenje do točk (zeleni promet);
- dobro sodelovanje z lokalno skupnostjo Turistično društvo Vinska Gora;
- izkazan interes in podpora pri izvedbi vseh sodelujočih (TIC Velenje, Muzej Velenje, domačija Lamperček, Turistično društvo Vinska Gora).

SLABOSTI:

- stroški izleta, ki bi žal za nekatere učence bili previsoki;
- slaba povezava med turistično ponudbo v Šaleški dolini in šolami, ki bi po našem mnenju morale spoznati tudi lokalno okolje.

3.9 RAZDELITEV VLOG NA STOJNICI

Na stojnici bodo učenci obiskovalcem predstavili podrobno vsebino našega turističnega produkta.

Na naši stojnici bo sodelovalo osem učencev. Delo smo si razdelili, saj bomo tako lažje poskrbeli, da bo naše oglaševanje kakovostno in zanimivo, vendar pa se bomo potrudili, da se bomo vsi dobro znašli v kateri koli vlogi. Poskrbeli bomo, da bosta dva učenca nenehno skrbela za oglaševanje in delitev reklamnih letakov na področju celotne tržnice. Seveda bo glavna animatorka naše stojnice Pika Nogavička, zato bomo njeno pesem, ki je zapisana je v uvodu, tudi glasno peli. Na stojnici bomo predstavili izdelke, ki bi bili produkt otrok, ki se bodo naše zelene avanture udeležili (zeliščna knjižica, zmleta moka, risbe živali ...). Gostje si bodo lahko ogledali naš promocijski spot. Delili bomo zloženke, Pikine kazalke in morda se bo našla tudi kakšna Pikina »čalapinka«.

Prav tako pa bomo poskrbeli, da bosta dva učenca hkrati prosta in si bosta na ta način nabrala novih informacij iz sosednjih stojnic.

Stojnica bo v obliki kozolca, na latah pa bodo obešeni jelenovi rogovi ter zelišča z Grilove domačije.

4 ZAKLJUČEK

Pri izdelavi naloge smo podrobneje spoznali turistično ponudbo Vinske Gore, hkrati pa smo pridobili veliko praktičnega znanja o tem, kako pripraviti turistični produkt. V naši nalogi smo poskušali povezati ponudnike različnih vsebin na omenjenem področju in jih vključiti tudi v šolski program. Učenci bi z obiskom naše Pikine zelene avanture, v obliki naravoslovnega dne, pridobili precej znanj, ki jih je v učilnici težje predstaviti.

Sami smo nad našo ponudbo zadovoljni in že komaj čakamo, da se v konec februarja oz. začetku marca podamo na snemanje spota, ki ga bomo na naši turistični tržnici tudi predstavili. V jesenskih mesecih, ko bodo naše mesto preplavile Pike, pa bomo učence naše šole z veseljem popeljali na Pikino zeleno avanturo. Ob predhodni najavi ste vabljeni tudi vi.

5 VIRI IN LITERATURA

- **Mestna občina Velenje, Turizem Velenje. Dostopno:** <http://www.velenje.si/za-obiskovalce/naravna-in-kulturna-dediscina>
(25. 1. 2016)
- **Mestna občina Velenje, Turizem Velenje. Dostopno:** <http://www.velenje-tourism.si> (25. 1. 2016)
- **Muzej Velenje, Grilova domačija. Dostopno:** <http://www.muzej-velenje.si/razstave/gril/> (25. 1. 2016)
- **Domačija Lamperček. Dostopno:** <http://www.domacija-lampercek.si/>
(25. 1. 2016)
- **Zelena shema slovenskega turizma. Dostopno:** http://www.slovenia.info/pictures%5Ccategory%5Catachments_1%5C2014%5CZelena_shema_SLOVENIA_GREEN_-22-10-2014_18913.pdf
(25. 1. 2016)

PRILOGE

PRILOGA 1: DELOVNI LIST primeren za tretjo triado

Opazovalnica 2	GRILOVA DOMAČIJA	Terensko delo
1. Kaj vse sestavlja Grilovo domačijo?		
2. Orientacija ob zemljevidu – kartiranje		
Učenec uporablja barvice, pisalo, kompas, zemljevid (učni list) Z rjavo barvo pobarvaj streho Grilove domačije. Z rdečo barvo označi svoje stojišče. S kompasom določi strani neba Z rumeno barvo označi parkirišče. Z zeleno barvo označi zeliščni vrt. Z oranžno barvo označi vinograd. Uredi legendo.		
3. Naselja		
a) Prepoznavaj tip naselja.		
b) Primerjaj hiši		
	Grilova domačija	»Rumena« hiša na JZ
~ starost		
~ material gradnje		
~ kritina		
~ velikost hiš		
~ lega hiše (prisojna, osojna)		
c) Ovrednoti kakovost bivanja v hišah, ki si jih primerjal.		
č) Utemelji, zakaj so na podeželju gradili in še gradijo nove hiše.		
d) Kako imenujemo ta pojav?		
3. Ugotovi in navedi prednosti in slabosti kritine ter dimnika na Grilovi hiši.		
4. Zakaj je pomembno ohranjanje kulturne dediščine, kamor sodi tudi Grilova domačija?		
5. Ugotovi in navedi prednosti in slabosti kritine ter dimnika na Grilovi hiši.		
6. Spoznal si kar nekaj zelišč, ki rastejo na zeliščnem vrtu. Naštej jih pet in napiši, zakaj so zdravilna.		

PRILOGA 2: Zemljevid poti